Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Tytuł lekcji: Wielkie podróże zwierząt. Dlaczego bocian leci do Afryki?

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji:

Uczeń będzie wiedział:

- Czym jest migracja i dlaczego zwierzęta ją podejmują.
- Jakie są główne przyczyny migracji (brak pożywienia, niska temperatura, warunki do rozmnażania).
- Jakie zwierzęta migrują (na przykładzie bociana, renifera i wieloryba).
- W jakich trzech stanach skupienia występuje woda (ciecz, gaz, ciało stałe).

Co się zmieni po lekcji:

- Uczeń będzie potrafił wyjaśnić, dlaczego bociany odlatują z Polski na zimę.
- Uczeń potrafi wskazać na mapie świata ogólne kierunki migracji bociana (Europa -> Afryka).
- Uczeń rozumie związek między porami roku a dostępnością pożywienia dla zwierząt.
- Uczeń rozwinie umiejętność obserwacji i pracy z mapą.

Metody i techniki nauczania:

- Oglądowa: pokaz animacji, ilustracje, praca z mapą świata.
- Słowna: rozmowa kierowana, pogadanka, burza mózgów.
- Praktyczna: praca z kartą pracy.
- Aktywizująca: zabawa ruchowa.

Uzupełniające środki dydaktyczne:

- Projektor i ekran do wyświetlania animacji.
- Karty pracy (załączniki 1-2).
- Duża, fizyczna mapa świata lub globus.
- Kłębek niebieskiej lub czerwonej włóczki (do zaznaczania tras na mapie).
- Kredki, nożyczki, klej.

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Przebieg lekcji

1. Wprowadzenie do tematu - Wyświetlenie animacji

N: Nauczyciel wita uczniów. Rozpoczyna lekcję od nawiązania do aktualnej lub zbliżającej się pory roku.

N: „Kiedy robi się chłodno, co robicie, żeby nie zmarznąć, wychodząc na dwór?”

U: Zakładamy czapki, szaliki, ciepłe kurtki!

N: „Właśnie. Mamy szafy pełne ciepłych ubrań. A czy zastanawialiście się kiedyś, co robią zwierzęta, które nie mają takiej szafy?”

N: „Zauważyliście, że latem na łące często stoi bocian, a jesienią już go nie ma? Dokąd zniknął?”

N: Nauczyciel informuje uczniów, że za chwilę obejrzą film o największych podróżnikach na świecie, którzy co roku znikają.

N: Następnie wyświetla animację

2. Omówienie animacji - Czym jest migracja?

N: Po zakończonej projekcji nauczyciel pyta uczniów: „Jak myślicie, dlaczego bocian wyruszył w tę daleką podróż?”

U: Było mu zimno. Nie mógł znaleźć żab. Poleciał tam, gdzie jest ciepło.

N: Nauczyciel wyjaśnia, że takie wielkie, coroczne podróże zwierząt nazywamy migracjami. Zapisuje to słowo na tablicy.

N: „Jakie inne zwierzęta, oprócz bociana, widzieliście w filmie, które też podróżowały?”

U: Renifery! Wieloryby!

N: „Słusznie. One wszystkie migrują. Zobaczmy teraz, dokąd podróżują.”

3. Analiza przykładów - Wielcy Podróżnicy (Praca z mapą)

N: Nauczyciel rozwiesza na tablicy dużą mapę świata lub stawia globus.

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”
Minister Edukacji

N: „Spójrzmy na naszego bociana. Gdzie on mieszka latem?”

U: W Polsce!

N: Uczeń podchodzi i wskazuje Polskę na mapie. Nauczyciel pyta: „Dlaczego bocianowi jest tu dobrze latem?”

U: Jest ciepło, są łąki, łapie żaby i owady.

N: „A co dzieje się zimą?”

U: Jest śnieg, mróz, a wszystkie żaby śpią głęboko w ziemi. Bocian nie miałby co jeść.

N: „Dlatego bocian leci aż tutaj!” Nauczyciel bierze kłębek włóczki i przyczepia jeden koniec w Polsce, a drugi rozwija aż do centralnej Afryki. „Leci tam, gdzie jest ciepło i co najważniejsze - jest mnóstwo jedzenia”.

N: „A gdzie mieszkają renifery?” Nauczyciel wskazuje daleką północ (Tundrę). „Dlaczego one muszą wędrować?”

U: Bo śnieg jest tak głęboki, że nie mogą dokopać się do mchu i porostów.

N: „Zgadza się. Wędrują wtedy na południe, do lasów, gdzie łatwiej znaleźć jedzenie.” Nauczyciel pokazuje krótszą trasę migracji reniferów.

N: „Na koniec zostały nam olbrzymy - humbaki. Gdzie one najchętniej jedzą?”

U: W zimnych wodach, tam gdzie jest kryl. (Nauczyciel wskazuje wody polarne).

N: „Ale mama wieloryb nie chce, żeby jej dziecko urodziło się w tak lodowatej wodzie. Dokąd płynie, żeby urodzić małego wielorybka?”

U: Do ciepłych wód!

N: Nauczyciel pokazuje długą trasę migracji wielorybów do wód tropikalnych.

N: „Zapamiętajcie: zwierzęta migrują z dwóch bardzo ważnych powodów: żeby znaleźć jedzenie albo żeby bezpiecznie się rozmnażać.”

4. Zabawa ruchowa - „Bociany do Afryki”

N: Nauczyciel dzieli salę na dwie części. Jedna strona to „Polska” (Europa), a druga to „Afryka”.

N: „Wszyscy jesteście bocianami. Kiedy mówię LATO, spacerujecie po polskiej łące i klekoczecie, szukając żab.”

U: Dzieci spacerują po stronie „Polska”, podnosząc wysoko nogi i naśladując klekot.

N: „Uwaga, nadchodzi ZIMA! Robi się zimno, łąki zamarzają, nie ma jedzenia! Bociany muszą lecieć do Afryki!”

U: Dzieci biegną z rozłożonymi rękami (udając lot) do drugiej części sali, oznaczonej jako „Afryka”.

N: „W Afryce jest ciepło, jecie pyszne jedzenie. Ale uwaga... nadchodzi WIOSNA! Czas wracać do Polski, do swoich gniazd!”

U: Dzieci wracają "lecąc" do „Polski”.

N: Nauczyciel powtarza cykl 2-3 razy, zmieniając tempo.

5. Praca z kartami pracy - Utrwalenie wiedzy

N: Nauczyciel prosi uczniów o powrót do ławek i rozdaje Karty Pracy (Załączniki 1, 2).

N: „Teraz sprawdzimy, co zapamiętaliście z naszych obserwacji.”

N: Nauczyciel omawia polecenia do każdej karty. Uczniowie wykonują zadania indywidualnie lub w parach.

- Załącznik 1: Kolorowanie i rysowanie trasy migracji bociana.
- Załącznik 2: Porównanie bagażu człowieka i bociana.

6. Podsumowanie lekcji

N: Nauczyciel zbiera karty pracy i zadaje pytania podsumowujące.

N: „Jak nazywamy te wielkie, coroczne podróże zwierząt?”

U: Migracje!

N: „Dlaczego bocian odlatuje od nas na zimę?”

U: Bo nie ma jedzenia i jest mu zimno.

N: „A kiedy następnym razem będziecie narzekać na pakowanie walizki na wakacje, pomyślcie o bocianie. On nie bierze żadnego bagażu, a i tak dolatuje tysiące kilometrów do celu!”

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Karta Pracy 1: Podróż Bociana

Polecenie: Pokoloruj Polskę na zielono. Następnie narysuj czerwoną linią trasę przelotu bociana z Polski do Afryki.

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Karta Pracy 2: Mój bagaż, a bagaż bociana.

Polecenie: Zbliża się zima. W pierwszej walizce narysuj, co Ty musisz "spakować" (ubrać), żeby bezpiecznie wyjść na mróz. W drugiej walizce narysuj, co na swoją zimową wędrówkę "pakuje" bocian.

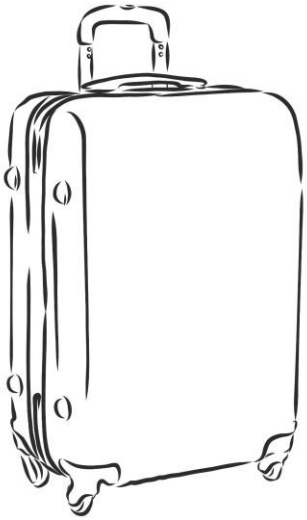

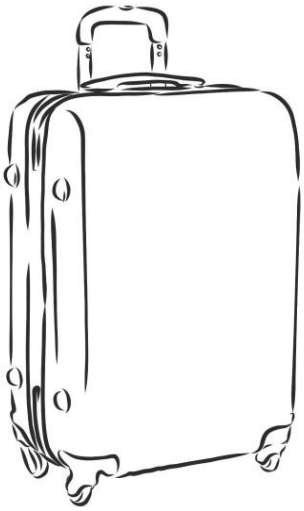

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki” -** interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”
Minister Edukacji